Ч. 207. Львів, пятниця дня 14. (27.) вересня 1907. Річник XI.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . 1·70 кор.
За границею:
цілий рік . 16 рублів або 36 франків
на пів року . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске мое серце і віра руска.« — З Руслановиx псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає сялише на попереднє застереженє.— Рекламациї неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки

Доля Австро-угорскої монархії.

(+) Минувшого тижня явили ся угорскі міністри у Відни, щоби, як запевнювали, наконечно довести до ладу австро-угорску угоду. Перед тим ще відбула ся рада угорских міністрів, котра поставила їм виразні домаганя, як мають поступити в тих пересправах. Они не сьміли ніяким побитом навіть допустити до пересправ про угоду в звязи з квотою і банковою справою. Після такого виразного витиченя цїли переговорів почали угорскі дневники натякати про міністерске пересиленє. Угри не уступлять, як запевнювано, австрийске правительство не може також робити уступок і нема иншого виходу, так говорено, як щоби або бар. Бек або Векерле або обидва подали ся до димісиї.

По кількох днях довідала ся публика з великим зачудованєм, що угорскі міністри пересправляли вельми приязно і про квоту і про банкову справу. Навіть дійшло до відомости, що угорске правительство було би раде згодити ся на підвисшенє квоти, наколиб за те зроблено єму в иншій области якусь уступку. Насамперед висовувано військові домаганя а опісля державноправні уступки. Ті самі дневники угорскі, котрі перед кількома днями видали оклик: за жадну ціну! затрубіли нараз зовсім иншу пісоньку і почали обіцювати нові придбаня політичні для »угорскої нациї«. Тепер знов ті самі часописи звіщають з Відня, що надії на політичні придбаня розплили ся димом.

Ще перед тижнем звіщала N. fr. Presse, що обидва правительства відділені в сїй справі тонкою як папір стіною, що угода властиво вже довершена, а тепер лише ведуть ся тактичні пересправи, котрі мають підготовити прилюдну опінію в обидвох половинах монархії, щоби признала конечність сеї угоди, що угоду треба вважати одним конечним ланцюхом уступок і жертв. Але ще того самого дня знов змінив ся цїлий образ, виринули нові трудности, можливість довершеня угоди знов сильно захитала ся.

Розійшла ся відтак вість, що обидва міністри президенти самі з собою переговорювали, що підтак бар. Бек був на довшім послуханю у архикнязя Франца Фердинанда, що відтак архикнязь був цїлу годину у цїсаря, а опісля знов обидва міністри-президенти явили ся у монарха на послуханю. Все те вказує, що стоїмо перед далекосяглим рішенєм, що тут розходить ся о долю австро-угорскої монархії.

Се не перший раз, що угода зустрічає такі трудности, що пересправи так проволікають ся. Яка того причина? В Австриї склала ся важна політична переміна, тут маємо державну раду оперту на загальнім виборчім праві і з тим також при угоді треба числити ся. Тепер зовсім виключена можливість довершеня угоди §-ом 14-им, бо не найшов би потвердженя в державній раді. Австрийске правительство приневолене отже подбати о таку угоду, котру би могла одобрити державна рада. Але на таку угоду не пристане знов угорске правительство, а колиб навіть пристало, то тодіб проти него звернула ся угорска »нация«.

Який же вихід із сего зачарованого кружка? Австрийске правительство клопоче ся дуже осінною сесиєю державної ради, бо відчуває се, що парлямент з загальних виборів не прийме некорисної угоди. В Угорщині знов боять ся осінної сесиї сойму, бо він зложений з упривилейованих верств. В тім отже цїла суперечність і цїла трудність та причина спору між обидвома державами. Положенє змінилоб ся відразу, наколиб Угорщина також була оперта на такій основі, що всї там поселені народи мали би голос в соймі. Угри величають ся все, що то они допомогли до того, що Австрия має конституцию, позаяк в угодовім законї з 1867. року (арт. XII, § 25.) зазначено, що Угорщина може вступати у взаємини лише з конституцийною державою. Тепер кий обернув ся другим кінцем. Австрия має парлямент на основі загального права виборчого, а Угорщина мниму конституцию, де править лише горстка вельмож і їх оруд й. Наколи отже має бути переведена справедлива угода, то перше треба Угорщині дати справдешню конституцию, покликати до законодатної участи всї народности і верстви суспільні, так як сего справді бажає Корона. Одначе т. зв. »нация« себ то Мадяри, а властиво мадярскі вельможі і їх зжидовілі орудия не дадуть Угорщині такої конституциї, позаяк не хотять позбути ся своїх привілеїв. Нема отже иншого виходу, як і не було в Австриї, лише щоби Корона спонукала такий перестрій Угорщини, бо се неминуча і найвисша конечність державна. Такий крок Корони приєднав би їй повну прихильність і преданність всїх народів поселених в Угорщині, котрі доси так тяжко покривджені в своїх політичних і народних правах.

Загальне віче католицке у Вірцбурґу.

(Дальше).

Підчас загального віча католицкого відбули ся також з б о р и П р о с ь в і т н о г о Т о в а р и с т в а. Для рускої суспільности буде цікаво, як розвиває ся се товариство і яку проявляє діяльність і в тій цїли наведемо деякі знаменні цифри. Товариство мало 510.000 членів, а протягом останнього року прибуло до того 57.700. За сей рік видало товариство і розповсюдило 19,723.000 примірників книжочок. Загальна розсилка всїх видань виносить 95 міліонів. Товариство устроїло цїлу систему с о ц и я л ь н и х к у р с і в і к о н ф е р е н ц и й (по 8 до 14 днів), на котрих обговорювано найжизненнїйші питаня з социяльного обсягу. Для робітників і челядників устроєно двомісячний н а р о д о - г о с п о д а р с к и й к у р с, для самостійних ремісників 8-дневний с у с п і л ь н и й к у р с; а крім того подібні курси для к у п ц і в і х л і б о р о б і в. На таких курсах буває по 150—200 учасників (мужчин і женщин), на с о ц и я л ь н и х к о н ф е р е н ц и я х значна участь с ь в я щ е н и к і в і с ь в і т с к и х. Католицкі студенти творять численні с о ц и я л ь н о - н а у к о в і к р у ж к и. Сего року пробувало в Ґлядбах, в осідку товариства, багато заграничних гостий, щоби приглянути ся діяльности товариства і суспільному рухови в Німеччині.

Розвинула ся також в и в і д н а к а н ц е л я р и я, в котрій протягом року 2500 мужчин і женщин глядїло поради. С о ц и я л ь н о - н а у к о в а і а п о л о ґ е т и ч н а б і б л і о т е к а випозичила безплатно і без оплати пересилки около 8000 примірників для кількатижневого ужитку, відбуто більш як 2500 зборів народно-просьвітних, обдаровано 53 товариства робітників і молодежи социяльними книжками, кільканайцятьом молодим с ь в я щ е н и к а м і с ь в і т с к и м, котрі заявили готовість посьвятити ся народно-просьвітній праці, уділено с т и п е н д и й на студиї народної економії. Деяким народним бюрам і робітничим секретариятам уділено підмог. Товариство одержало протягом минувшого року признаня навіть з некатолицкої сторони і від противників за свою ревну і хосенну діяльність.

Отсе навели ми, щоб і наші товариства народні і наші земляки бачили, як

то робить ся реальна, позитивна робота, котра конечно видасть гарні успіхи і вислїди.

(Конець буде.)

З України.

Нова польска партия на Україні.

На Україні засновує ся тепер нова польска партия, що зве ся „Stronnictwo Polskie na Ukrainie, Podolu i Wołyniu". Партия ся засновує ся на Україні і через те українське громадянство повинно як найлїпше знати про сю течію серед польского громадянства. Особливоїж ваги набирає питанє про напрям та проґраму нової партиї

В числї 32 »Kresów« читаємо, що 27, 28. і 29. серпня ст. ст. р. 1907 відбував ся орґанїзацийний зїзд членів польскої партиї краєвої ґубернії волиньскої, київскої та подільскої, котра після дебати прийняла проґраму і таким чином зорґанїзувала ся.

Коли статут та проґраму уряд затвердить, обіцяє партия оголосити їх окремо, покиж маємо тільки проєкт проґрами, надрукований в 32-гім числї »Kres-ів«.

В коротенькому теоретичному вступі до проґрами читаємо, що польска партия хоче згуртувати Поляків »з огляду на одрубність етноґрафічних, економічних та культурних умов єствованя польского громадянства на Україні (себ-то на правобережній Україні, Поділю та Волині) й з огляду на те, що події останнїх часів показали необхідність установи засад самостійної польскої внутрішної полїтики в сьому краї«. Ся полїтика повинна мати на метї »оборону та розвиток нашого национально-культурного побуту« і повинна опирати ся „на духовий звязок з народом", а разом з тим бути пристосованою »до реальних домагань житя серед мішаної людности«.

В пунктї першому проґрами читаємо, що партия хоче витворити »в усїх областях громадянского житя сприяючі обставини для захованя побуту та всесторонного розвитку всїх верств польскої людности, що населяє сей край«. Далї партия оголошує, що тримає ся конституцийно-демократичних основ, установлених манїфестом 17. жовтня р. 1905, а разом з тим стоїть на ґрунтї »згармонїзованя всїх национальних та суспільних ґруп, які входять в склад місцевої людности«.

Як бачимо з тільки що наведених рядків, проґрама партиї незвичайно широка, така широка, що намагає ся згармонїзувати інтереси национальностий пригноблених з інтересами национальностий гнобителїв. Досьвід з житя західної Европи та й з нашого власного житя показує нам, що виходить з сеї »гармонїзациї« протилежних інтересів. Нїякої »гармонїзациї« нїколи не буває, а під покришкою гарних слів лекше провадить ся... визиск. Зрештою дальші точки самої проґрами дуже ясно та недвозначно покажуть нам, чиї інтереси намагає ся партия обороняти й кого визискувати.

Другий пункт проґрами такий: »маючи на увазї насамперед краєві польскі справи, партия домагатиметь ся такого уладженя наших внутрішних відносин: а) рівноправности национальної, віроісповідної, правнополїтичної, цивільної та культурної, б) земскої та городскої самоуправи, в можливо ширших розмірах, в) установленя основних прав людини, між ними незайманости житя та маєтку або права власности, г) запевненя права представництва в орґанах законодатних та самоуправи для национальних та клясових меншостий, д) повної релїґійної терпимости і волї католицкої церкви, е) ширеня осьвіти та як найкрасшого уладженя шкільного питаня й т. д.«

В точцї третій проґрами поясняє ся докладнїйше, що то за право власности збирає ся обстоювати нова польска партия. »Особливий натиск кладе партия на те, щоб утримати ся при володїню землею, вважаючи се за найголовнїйшу умову і підставу для здійсненя своєї задачі відносно всїх без виїмку социяльних верств нашого (польского — авт.) громадянства«.

Зайвий раз тільки нова партия своїм прикладом ствердила справедливість української приказки, що шила в мішку не сховаєш. Як солодко кількома рядками ранїще співала проґрама про »згармонїзованє інтересів всїх национальних та станових ґруп«, з вище наведеного пункту ми бачимо, що справа стоїть в дійсности не так. І справдї, в третьому пунктї проґрама вимагає »утриманя при землї«, тоб-то, инакше кажучи, як зараз польский пан поміщик має величезні маєтки, так він їх і надалї матиме, як досї він українських мужиків визискував, так і надалї визискуватиме; як досї український мужик робив на пана в економії, так і надалї робитиме. Польский пан і надалї володїтиме землею, на котрій живе, котру обробляє український мужик, і се зве ся — згармонїзованєм інтересів всїх национальних та суспільних ґруп. На нашу думку нїякого тут згармонїзованя нема, а є тільки звичайнїсїнький гнет национальний та клясовий.

Але подивимось, що дає проґрама нової партиї польским селянам, що живуть на Україні. Партия обіцює домагати ся »піднесеня добробуту польских працюючих кляс, полекшуючи селянам (колишнїм чиншовикам, офіциялїстам, ремісникам і т. п.) в набуваню землї у власність і підпираючи всякі польскі спілки економічні, заводові та культурні, товариства добродійні шкільні, товариства читаня, пресу і т. и. Як бачимо, польским селянам проґрама обіцює трохи більше, але всеж занадто мало. Легко сказати—купи, а насамперед завіщо купити, а по друге: бувають випадки, що тим, хто має землю, вигіднїще її зовсїм не продати, а тільки віддавати в аренду. Щож тодї робити? Як бачимо, й польскому селянинови проґрама нової партиї дає дуже мало й не дає найголовнїщого.

В точцї четвертій проґрами припускає партия для себе можливим єднати ся під час виборів до думи,, з сьвітлїщою та безстороною частиною російского громадянства, котра не міряє державних інтересів вузкою мірою свойого национальїстичного еґоїзму, на підставі оборони спільних справ економічних перед діяльностию революционерів». З наведеного уступу теж досить виразно видно, який характер має нова польска партия. Вона з початку щось там натякає на свою монархічну конституцийність, але дуже невиразне, в усякому разї можна сказати, що се конституцийність дуже низкого рода, подібного мабуть до роду російских октябристів, бо партия нїчого не згадує про своє відношенє до акту 3 червця і почуває себе цїлком задоволеною єствуючою виборчою системою, зазначуючи тільки невиразно, що в справі виборчої системи обстоюватиме свої национальні права. Зводячи до купи уступ про оборону економічних справ проти „революционерів" з тим, де партия говорить про земельне питанє, мусимо признати, що для неї й кадети будуть теж запеклими „революционерами".

Про єднанє з якоюсь частиною українського громадянства зовсїм не згадуєть ся, насамперед через те, що Українцї поки що не мають зорґанїзованих правих партий, що не губилиб рівночасно українського характеру.

В точках пятій та шестій проґрами йде річ про відношенє польских послів з України до кола послів з Королїства Польского та Литви. Польскі посли з України повинні, заховуючи слово автономність, працювати спільно з иншими польскими послами.

В роздїлї семому читаємо: „Рільництво в нашій країнї займає найбільшу частину мешканців, і через те воно повинно бути предметом нашого найбільшого піклованя. Партия, обстоюючи непорушність приватної власности, вважає, що найпильнїшою потребою з обсягу тих відносин являєть ся впорядкованє земельної власности через гіпотеки, комасациї (зменшенє черезполосного володїня). Далї партия обстоюватиме „розселенє селян хуторами і парцеляцию (подїл) між селянами, що живуть в краї, ріжницї віри та национальности, землї, набутої через селяньский банк або аналоґічні (подібні) институциї". Над реакцийностю сеї земельної проґрами, перенятої одною головнїщою думкою—заховати велику земельну власність,—розводитись не розводить ся. Справа ясна й без поясненя.

В останньому восьмому роздїлї проґрами йде річ про місцеву самоуправу. „Партия вважає бажаним, для доброго розвитку краєвих справ, запровадженє широкої місцевої самоуправи, опертої на куриальній системі голосованя, котра забезпечувалаб перегагу більш розвиненим социяльно (uspołecznionym) елементам і забезпечувала право меншости, бо, хоч вселюдне голосованє в теориї й може уявлятись ідеальним, але зважаючи на повний брак полїтично-громадскої сьвідомости та низкий рівень культури всеї маси людности, треба сю систему вважати передчасною".

Остання точка проґрами до решти виясняє, яке й полїтичне обличе нової польскої партиї. Вона стоїть за широку місцеву самоуправу, але так впорядковану через куриальну систему голосованя,

щоб „перевагу“ в ньому мали вищі елементи громадянства—тоб то Поляки, Москалї та українські, змосковщені здебільшого, поміщики. Місцева самоуправа грає велику ролю в поліпшеню материяльного та культурного житя працюючих мас. Ось через що домагане нової польскої партиї заховати в свої руки місцеву самоуправу, впорядкувати єї так, щоб перевагу мали пани, дуже загрожує економічним та культурним інтересам українських працюючих мас. Великі земельні власники ріжних национальностий, захопивши в свої руки місцеву самоуправу, подбають насамперед про економічний визиск українскої людности, а щоб лекше сього добити ся, вони гальмуватимуть її культурний, просьвітний розвиток не згірше од сучасного російского центрального уряду.

Ми розглянули точка за точкою всю проґраму польскої партиї на Україні, Поділю та Волині. З проґрами ясно видно, що нова партия являєть ся лютим ворогом для українських працюючих мас українського селянства та українських робітників. Се, на нашу думку, виразно визначає, як до неї треба відносити ся.

(З „Ради“).

М. З-к.

Новинки

— **Календар**. В пятницю: руско-кат.: *Воздвиж. Чесн. Хр.*; римо-кат.: Косми і Даміяна. — В суботу: руско-кат.: Никити, Фільотея; римо-кат.: Вячеслава кор. — В неділю: руско-кат.: Евф. римо-кат.: *Михай. Арх.*

— **Парцеляцийне тов-о »Земля«** відбуло вчера в »Рускій Бесїдї« перші загальні збори в присутности около 30 членів. Зборам проводив дир. Нагірний. Членами надзираючої ради вибрано: Николу Василька, посла до держ. ради з Черновець, Григория Грозика, дир. тов-а урядн. і сьвящ., Романа Залозецкого, проф. політехніки, о. Омеляна Константиновича з Сянока, д-ра Теофіля Кормоша, адв. з Перемишля, Василя Нагірного, дир. „Нар. Торговлї«, д-ра Евг. Олесницкого, адв. зі Стрия, Івана Раставецкого, нотаря з Куликова, о. Юліяна Федусевича, конс. радника, о. Івана Чапельского, крилошанина, Льва Щеховича, радника суду і Олексія Ярему, проф. ґімназиї з Кіцманя. Заступниками членів надзир. ради вибрані: о. Йосиф Іванець, парох з Ременова, о. Яков Косоноцкий, парох з Подолець, Семен Кульчицкий, секретар скарбу, о. Остап Нижанковский, парох з Завадова, о. Іван Рудович, катехит і Остап Янів, проф. ґімн. До ревізийної комісиї вибрано: Клима Воляньского, урядника „Днїстра“, Миколу Сіяка, рах. офіцияла намісн. і Йосифа Максимовича, урядника »Днїстра«. Збори змінили в статутї висоту уділу, знижаючи єго з 500 К на 200 К.

— **Домашний промисл по наших селах** міг би стати обильним жерелом доходу, єсли би було кому ним щиро заняти ся. Наші селяни виробляють такі гарні і цінні річи, що сьміло можна ними повеличати ся на західно-европейских торговицях. Найширше розповсюднений у нас є промисл ткацкий, а се виріб килимів, запасок і лент, потім йдуть мережанки і вишивки краваток, нагрудників і люксусових предметів, а вкінци вироби пацьоркові і деревляні (ґердани, різьблені топірцї, полумиски, коробки ітд.) Ті всї витвори нашого домашного промислу високо оцїнила заграниця, о скілько мала нагоду бачити їх на виставах. Так щож, коли наші промисловцї і торговельники доси не зуміли пустити на ширший камінь торговлї тих продуктів і звернути їх вивіз за границю. Ледви ту і там, як в »Народних Торговлях«, »Трудї« і »Сокільскім Базарі« можна бачити витвори нашого домашного промислу і то в так обмежених розмірах, що не стає їх навіть для місцевих консументів. Инакше взято ту справу на Буковинї. Там краєвий видїл урядив в Чернівцях краєвий базар, який закуповує домашні вироби селян по цїнах нераз висших, як селяни жадають, і торгує ними не лише на місци, але може висилати й за границю. Тимто домашний промисл сїльский може там піднести ся і стати жерелом богацтва. Чи у нашій Галичинї скоро до того прийде, можна сумнївати ся. Одинокою радою було би, аби тою справою заняла ся „Нар. Торговля“, яко найстарше і найбогатше тов-о торговельне. Захід оплатив би ся певно материяльно і морально. Потворені по селах спілки могли би доставляти своїх виробів за тисячі корон, з чого би також посередникови в розпродажі припала неодна тисячка. Дотепер на жаль є у нас також експорт за границю, але не виробів домашного промислу, лише самих витворців-селян до Америки.

В рускій ґімназиї в Станиславові вписало ся с. р. 264 учеників. В I кл. є 98 учеників, в II кл. — 96, а в III кл. — 70. Перша і друга кляса мають по три відділи, а третя два.

— **Ідеал наших социялїстів**. Орґан руских социялїстів „Земля і воля“ подає ось яку новинку своїм читачам в 36-ім числї: „Держави, в яких не вчать релїґії. Після найновійшої статистики в деяких державах є вже сьогодня наука релїґії почасти цїлком усунена, почасти тільки терплена. В сїм випадку родини самі старають ся о удержанє учителя релїґії, який одначе є приватною особою, не належить до збору учительского, анї не пише ноти з релїґії на шкільному сьвідоцтві. Цїлком усунено науку релїґії в північній Америцї, Голяндиї і Франциї. Припущена є в Італії, Швайцариї, Анґлії і Бельґії. У Франциї вже давно розпоряджено, що наука релїґії не сьміє відбувати ся в публичних школах, а учитель релїґії не сьміє занимати жадного чи плаченого чи неплаченого церковного уряду. До сих держав належить ще Японія, яка знова до школи нїколи релїґії не впроваджувала, а оставляла науку її родичам“. Ось і у нас бажали би наші социялїстичні мудрагелї викинути і виганати релїґію із школи!

— **Нові рускі школи для дївчат у Львові**. Заходом рускої львівскої громади утворено при школї ім. Шашкевича I. клясу для дївчат, до якої записало ся 45 дївчат. До I. кляси записало ся крім сего 73 хлопців. Разом в обох клясах школи ім. Шашкевича є 118 дїтий. — Другу руску школу для дївчат заложило Рус. Тов. педаґоґічне при ул. Длуґоша 17, де є прив. руска жіноча ґімназия СС. Василиянок. В сїм роцї отворено I. кл., а записало ся до неї всего кільканайцять дївчат. До сеї школи можна ще вписувати дївчата до кінця сего місяця. Наука вже розпочала ся там дня 23. вересня.

— **Два випадки наглої смерти**. Вчера помер у Львові на апоплексию др. Теофіль Ґерстман, емер. директор I. реальної школи, в 65. роцї житя. — У Відни помер вчера нагло б. президент Буковини, бар. Буржіньон.

— **Віддаленє планет** не легко може собі уявити невчений чоловік, так само як ученому не легко популярно пояснити селянинови величезні розміри сьвіта. Учений А. дав своїм невченим слухачам такий приклад для зрозуміня віддаленя плянет: Представмо собі, що між землею а — кажім — планетою Центавром є зелїзна дорога і ми хочемо поїхати нею. Приходимо на дворець до каси й питаємо чи дорога їзда на Центавра. »Нї, — відповідає урядник, — дуже дешева, за 100 миль числимо лише 5 сотиків«. »А кілько стоїть білет аж до

Материяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 61.

Лист Б. А. Дїдицького до Із. Воробкевича,
писаний 20. IX. 1867.

(Дальше).

Такъ само поступилъ я и съ двома историчными Думами подъ з. Павлюкъ и Подкова, которіи старался я къ тому дополнити на основаніи историчныхъ дѣлъ Маркевича и Бантыша-Каменского, абы такъ здѣлати ихъ тѣмъ вѣрнѣйшими исторіи. Подъ всѣма тыми Думами подписовалъ я не Ваше настоящое имя, но псевдонимъ „Данило Млака“, и подъ тѣжъ-же псевдонимомъ намѣрялъ я съ часомъ видати полное собраніе Вашихъ историчнихъ Думъ, якъ о томъ извѣстилъ емъ въ ч. 16. »Галичанина«. Нынѣ однакожъ довѣдуюся зъ Вашого письма, що передѣлка Думъ о Павлюку и Подкові Вамъ не подобалась, и затѣмъ я прирекаю Вамъ, що бôльше того дѣлати не буду.

Письмо, о которомъ згадуете въ Вашомъ послѣдномъ листѣ, и въ которомъ Ви мали менѣ извѣстити, що хочете всѣ Думы Ваши переробити, я не получилъ, и затѣмъ я въ той справѣ тѣмъ меньше есмъ виновный. Впрочемъ, упевняю Васъ, подъ словомъ чести, що не яка лиха воля, але напротивъ, найлучшое намѣренье и искренняя дружба до Васъ поводовали мною при огладжованію и печатанію Вашихъ Думъ, — и если то нынѣ сталося иначе, нежъ якъ я зъ найлучшого сердця и щирои охоты, аби прислужитись нашой литературѣ, былъ собѣ предложилъ, то еще разъ прошу у Васъ извиненія, и заручаю подъ честію, що того бôльше не здѣлаю. Всѣ Ваши стихи сохраняются у мене — и если того желаете, то Вамъ ихъ отошлю назадъ, однакожъ огню не предать ихъ, бо не хочу пополнити непростительного грѣха совѣсти, оцѣняя надто высоко тое все, що Вы въ области народной поезіи создали.

Поручаюсь Вашой Милости
и пишусь съ глубокимъ почитаніемъ
Ваш преданнѣйшій слуга
Богданъ А. Дѣдицкий.

Львовъ 20. р. Септ. 1867.

(Пор. спомини Дїдицького в „Руслані“ 1907, чч. 49. і д. — *О. М.*)

Ч. 62.

Лист Осипа Барвінського до Із. Воробкевича,
писаний 5. X. 1867.

Друже мій щирий й незабутий!

Вже 1-го сего місяця я приїхавъ до Львова, щобъ свої студия богословські дальшъ провадити. Спішу одже тебе обвістити, що я вже ту, адресуй як звичайно до мене in gr. kath. Seminar; — тутъ мене певно найдуть. Братъ мій Олекса й Володимірь тожъ вже ту, якъ тобі звісно, чому; Володимірь мігъ бы бувъ ще въ Тернополі сей рікъ бути въ школахъ, але задля польщини мусівъ утікати сюда на німецьке гімназиумъ. Братъ Олекса обіцює тобі незабаромъ вислати листъ, бо теперъ ще занятий „Правдою“ та єншими орудками громадськими — звичайно якъ на початку нового нашого року.

„Кефора й Ганусю“ вишлю вже я самъ и деякихъ книжокъ до читаня тожъ, скоро уладжу ся, бо и у насъ семінаристівъ ще безладъ. — „Олену“ и 13 поменшихъ поезий твоіхъ доручилисьмо П. Партицкому, котрий замишляє зъ новимъ рокомъ 1868 видати альманахъ, яко столітню памятку коліївщини. — Коли твоя ласка, пришли поезий — меже тими розумію й поему „Нечая“ — або и повість „Иділю“, а ми тутъ перепишемо й відошлемо П. Партицькому.

(Дальше буде).

самого Центавра?« — питаємо. «Не богато, лише 13,750.000 корон!« Ми купили білет і сідаємо в експресовий поїзд, що їде 50 km. за годину і нїгде не стає. »Будемо небавом на місци?« — питаємо кондуктора. »Не спізнимо ся нї хвилї«. — »А колиж будемо там?« — »Но, за 48,663.000 лїт« — відповідає нам кондуктор.

Оповістки.

— **Репертуар укр.-руского народного театру у Львові** під дирекциєю Йос. Стадника. (В салї »Ад Харузім« при ул. Бернштайна. Початок о 7. год. веч.).

Нинї в четвер 26. с. м. »Користна посада« комедия Островского.

В пятницю 27. с. м. (на міскій сценї) »Маруся Богуславка« історична драма в 5 діях зі співами і танцями М. Старицкого. Початок 3½ по полудни.

В суботу дня 28. с. м. в друге: »Галька« опера в 4 діях С. Монюшка. Партию Стольника співати ме п. Бобанич, партию Гальки панї Петровичева (Кравчуківна).

В недїлю 29. с. м. »Ревізор з Петербурга« комедия в 4 діях М. Ґоголя.

Ві второк 1. жовтня с. р. »Фавст« опера в 5 діях а 6 відслонах Ґунода.

— **Реколекциї для сьвящеників** під проводом Є. Е сц. Митрополита зачнуть ся в Гошові, в монастири оо. Василиян дня 9. жовтня і продовжати муть ся до дня 12. жовтня включно. З огляду на обмежене число учасників, просить ся о зголошеня до болехівского Уряду декан. в Гошові, з присланєм 5 К задатку на удержанє, найдальше до 2. жовтня.

— **Забавовий комітет** львівского »Сокола« уряджує в суботу 28. с. м. в кімнатах »Рускої Бесїди« вечерницї з танцями. Початок по театральнім представленю. Вступ 1 К, для членів і академиків 60 с. Стрій сокільский або буденний.

— **Фестин »Сокола« в Тернополи.** З причини непогоди в дни 22. вересня с. р. уряджує Товариство Руский Сокіл в Тернополи в недїлю дня 29. вересня с. р. великий фестин в міскім огородї з концертом музики військової, вправами членів і вправами селяньских „Соколів“ з Денисова і Купчинець. Початок о год. 2. по полудни. Комітет доложив всяких старань, щоби П. Т. Гостї могли добре і весело бавити ся, а 500 гарних і цїнних фантів полишать милу памятку з тої забави. З огляду на цїль, бо чистий дохід призначений на будову сокільнї, під яку закуплено вже площу за 46.000 К, а будова почне ся вже з весною слїдуючого року, маємо надію, що Вп. Родимцї так з Тернополя як і з околицї зійдуть ся численно, аби зложити лепту на так гарну цїль і причинити ся до сьвітлости сеї забави. — *Фестиновий Комітет.*

— **З Камінки стр.** доносять нам: В недїлю 6. жовтня 1907 відбудуть ся в салї повітової ради вечерницї в честь Тараса Шевченка заходом товариства філії »Просьвіти« і »Взаїмної помочи тов а учительок« виконані виключно майже учительскими силами. Точнїйшу програму оголосить ся пізнїйше.

По вечерницях уряджує осібний комітет вечерок з танцями за запрошенями, який заповідає ся знаменито. Стрій для пань спацеровий, для панів візитовий. *Комітет.*

Наука, штука, лїтература.

— **Новий тижневник у Львові.** Від жовтня с. р. буде виходити у Львові що суботи часопись »Луна« — »независимий орґан українського народного учительства« під редакциєю Юліяна Ловицкого, бувшого шкільного інспектора окружного в заліщицкім повітї і співробітника »Дїла«. Річна передплата 8 К.

— **Аматорскі представленя на Українї.** Гурток аматорів в містї Змієві (на Херсонщинї) урядив дня 19. с. м. виставу в місцевім клюбі. Виставлено штуку Б. Грінченка „Нахмарило“, а потім аматорский хор відспівав кілька українських пісень. Вистава так подобалась публицї, що она почала просити орґанїзаторів повторити ще раз сю виставу. Місцевий гурток ранїйше робив такі вистави і они мали великий вплив, особливо на селяньство. Се можна вже помічати по тім, що після всякої вистави ті піснї, які співають у театрі, швидко можна почути скрізь по містї, а відтіль они переходили й до близших сіл, де за останні часи так почала панувати безглузда фабрична пісня.

— **Театр М. Садовского.** Трупа Садовского виставила 18. с. м. в Катеринославі вперше український переклад нїмецкої штуки: »Просьвітитель пан Хитрий«.

Дня 19. с. м. виставив театр на дохід катеринославскої »Просьвіти« — комедию Л. Яновскої: „Лїсова Квітка“.

— **Збірник віршів П. Капельгородского.** В Київі друкує ся том віршів П. Капельгородского.

— **В Київі** видруковано драму Л. Яновскої »Без віри« з житя інтелїґенциї.

Телеґрами

з дня 26. вересня 1907.

Відень. Цїсар відвідав вчера румуньского короля, який приїхав до Відня. Король приняв потім на авдиєнциї мінїстра загр. справ, бар. Еренталя.

Опава. Шлеский сойм ухвалив вчера в 60-лїтний ювілей цїсаря уфундувати другу мужеску захоронку для 100 божевільних.

Париж. Ґен. Друде доносить, що ворожі віддїли Мароканців цофнули ся зпід Каса Блянки в глубину краю.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрация і каварня — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 25. с. м.: Сав. Левицкий зі Станиславова, о. Ник. Герасимович з Лешнева, Каз. Гакебайль з Турки, о. В. Куниньский з Чорного Потока, Лев Френкель з Устрик, Вірґ. Лукасевич з Черновець, Іл. Семака з Кіцманя, Алекс. Кобиляньский з Заставної, о. Сев Борачок з родиною з Яйковець, др. Теод. Соневицкий з женою зі Ст. Самбора, о. Стеф. Новосад з Стриївки, о. Юр. Кміть з Гвіздця, о. Городецкий з Вербилівки, др. Андр. Чайковский з Бережан, пос. Шміґельский з Залужа.

При закупнї товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма,

від 16. до 30. вересня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В недїлї і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна набути в конторі Пльоча при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Іван Олїйник

і

Володимир Сабарай

позолотарі

перебувають під сю пору в **Дикові старім** почта в місци.

Трівкий і певний зарібок від 20 до 30 К тижнево

Може мати кождий, хто буде працювати на опатентованій „довгій“ машинї

„Славія“

Анї вік анї час не можуть бути на перешкодї.

Віддаленє не має жадного значіня.

Докладне виученє даром.

На бажанє посилаємо учительки до дому.

Скінчені працї приймаємо до дальшої відпродажи.

Перше галицке підприємство домашних робіт поньчошкових на довгих машинах до плетеня

Лїбаль і С-ка

Зареєстроване товариство торговельне

Львів, ул. Кохановского ч. 39—34.

Не купуйте кулистих машин, бо они без вартости!

Жадайте проспектів. (12—?)

Всїлякі

КУПОНИ

і

вилосовані цїнні папері

виплачує без потрученя провізиї або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного

Розклад зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5·50	**8·55**	**1·30**	5·25	9·50
Кракова	7·25	9·45	—	**8·40**	**2·31**
Ряшева	—	—	1·10	—	—
Підволочиск	7.20	12·00	**2·16**	5·40	10·30
Черновець	8·05	—	**2·25**	—	9·00
Черновець	—	—	3·35	—	**12·20**
Станиславова	5·55	—	—	—	—
Коломиї,	—	10·05	—	—	—
Стрия	7·29	11·50	3·51	—	10·50
Пустомит	7·29	11·50	3·51	9·40Н	10·50
Самбора	8·00	10·30	1·55	—	9·20
Любіня	8·00	10·30	1·55	9·20	11·50†
Рави рускої	7·10	12·40	4·50	—	—
Янова	8·22	1·15	5·00	9·25	10·10†
Брухович	7·10	12·40	1·45†	4·50	8·20
Брухович	10·05†	—	3·25	5·30	9·35Л
Зимної води	5·50	7·25	1·10	5·25	9·50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд	вечер	в ночи
Кракова	3·45	**8·25**	**2·45**	**7·05**	11.10
Кракова	—	8.40	6·15	7·20	**12·45**
Ряшева	—	—	4·05	—	—
Підволочиск	6·20	10·45	**2·17**	7·00	11·15
Черновець	6·10	9·20	**1·55**	—	10·40
Черновець	—	—	—	—	**2·51**
Станиславова	—	—	—	5·50	—
Коломиї	—	—	2·35	—	—
Стрия	7·30	—	2·26	6·25	11·30
Пустомит	7·30	10·45Н	1·26	6·25	10·30
Самбора	6·00	9·05	4·30	—	10·51
Любіня	6·00	9·05	2·10†	4·30	10·51
Рави рускої	6·12	11·05	—	7·10	11·35†
Янова	6·58	9·15	1·35†	3·35	6·30
Брухович	6.12	11·05	2·28	5·45	8·34Л
Брухович	9·05†	12·41†	3·45	7·10	11·35†
Зимної води	3·45	8·40	4·05	7·20	11·00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в недїлї і сьвята означені † — в недїлї і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в недїлї і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский.**

З друкарнї В. А. Шийковского.